

Boloňa vypsala soutěž na až 60 tramvají

21.04 2024 18:29, Libor Hinčica, Tramvaje

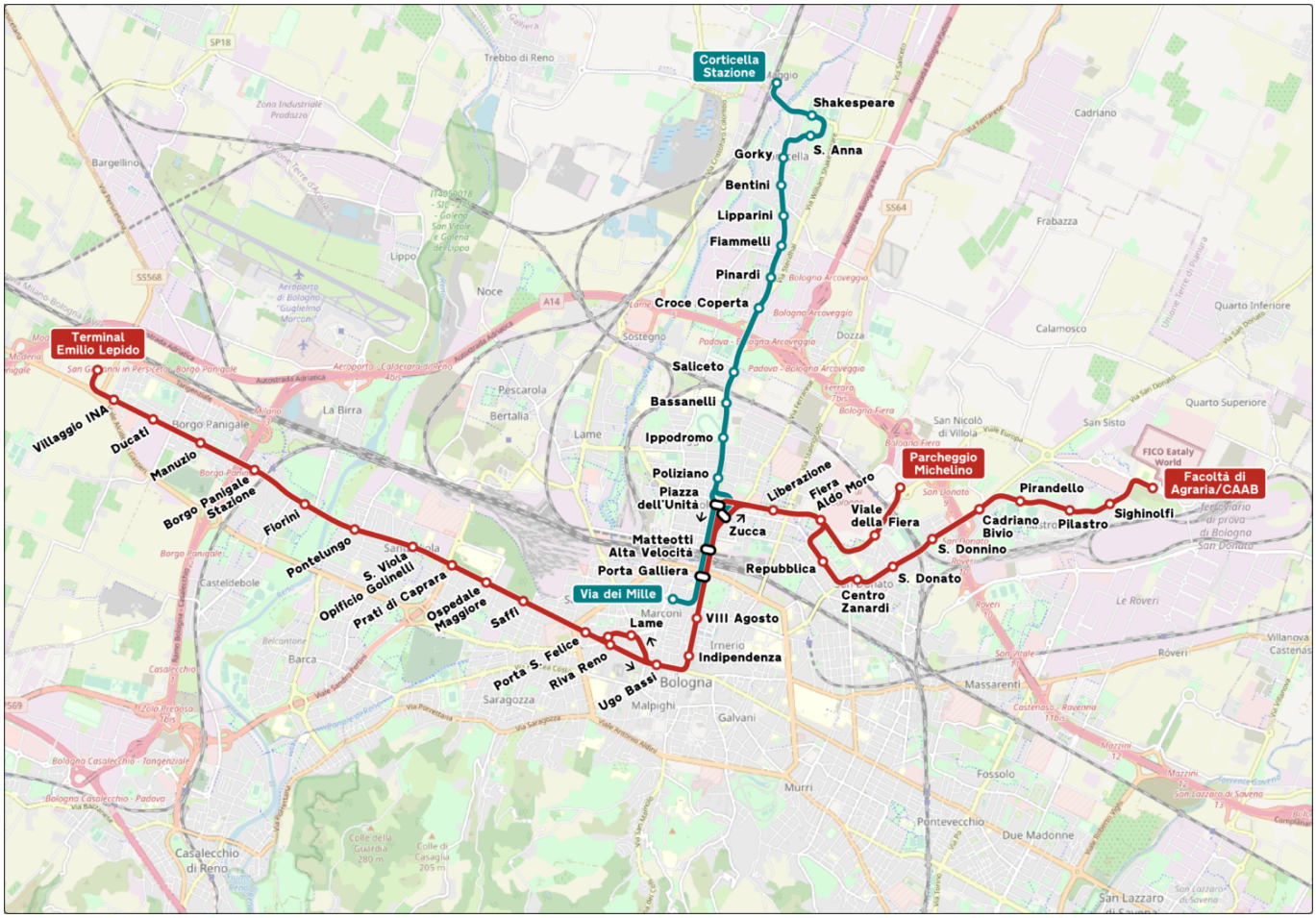
Loni uplynulo 60 let od doby, co se ulicemi italské Boloně (Bologna) naposledy prohánějí tramvaje, jejichž původní síť budovaná od roku 1880 (nejprve jako koňka a od roku 1904 coby elektrická tramvaj) čítala v amplitudě svého rozvoje 16 linek. V poválečných letech byly tramvaje nahrazovány systematicky trolejbusy a autobusy, až se dne 3. 11. 1963 uzavřel provoz i na poslední z tratí.
V současné době nicméně ve městě probíhá výstavba nového systému, který by měl být do provozu uveden v roce 2026 a který naopak částečně nahradí stávající autobusové spoje i trolejbusovou infrastrukturu (na části trasy trolejbusové linky č. 13).

Boloňa, hlavní město regionu Emilia-Romagna, jež se může chlubit nádherným historickým centrem, je dnes domovem pro přibližně 388 000 obyvatel. Již v devadesátých letech se bouřlivě přetřásala otázka návratu tramvají do ulic Boloni, přičemž projekt z roku 1998 získal dokonce příslib finančních prostředků ze státní pokladnice. Jak už to ale u obdobných plánů bývá, zvedla se proti zastáncům tramvají vlna odporu části veřejnosti, na jejímž hřebeni se rozhodla surfovat část politiků v čele s pravicově orientovaným Giorgiem Guazzalocou, který se stal důkazem, že populismus může dostat na vrchol i člověka s absencí vzdělání (školu opustil již v 14 letech). Jakmile hnutí, za nějž kandidoval, komunální volby v roce 1999 ovládlo, poslalo projekt tramvají k šípku a začalo se orientovat na technologii vozidel na pneumatikách se systémem navádění, což vyvrcholilo projektem známým v Boloni jako „Civis“.

Tramvaje v Boloni jezdily v letech 1880 až 1963. Na snímku z roku 1959 vidíme jeden z čtyřnápravových vozů z druhé poloviny 30. let. (zdroj: Wikipedia.org)

Tento název byl odvozen od trolejbusů Irisbus Civis, které byly v počtu 49 kusů vyrobeny pro plánovaný systém čtyř tras s optickým naváděním, avšak nikdy nesvezly cestující a později byly ostudně zlikvidovány. Další pokus v podobě náhrady Civisů trolejbusy Iveco Crealis sice vedl k jejich uvedení do provozu, avšak projekt jako celek skončil naprostým fiaskem. Politici v Boloni mezitím přicupitali zpět k úvahám o tramvajích, přičemž aktualizovaný Plán městské udržitelné mobility přijatý dne 27. 11. 2018 počítal s vybudováním čtveřice linek (červené, zelené, žluté a modré), které měly nahradit páteřní autobusové a trolejbusové linky ve městě. Stejně jako před dvaceti lety, obrátila se Boloňa i tentokrát na římskou centrální vládu s nataženou dlaní, na níž potřebovala vysázet balíky eurových bankovek, které by pomohly ambiciózní sen přeměnit ve skutečnost. A z města na Tibeře přišla dne 10. 12. 2019 potěšující zpráva – stát poskytl Boloni 509 mil. € (tehdy cca 13,7 mld. Kč), které měly pokrýt takřka všechny náklady na zřízení první (červené) linky o délce 16,5 km, z nichž 2 km měly být bez trolejového vedení.

Vedení prvních dvou tramvajových linek v Boloni. (zdroj: Wikipedia.org)

Výběrové řízení na stavbu tratě bylo vypsáno dne 6. 8. 2021. O zakázku usilovala čtveřice konsorcií, mezi nimiž nakonec uspělo v květnu 2022 to tvořené společnostmi CMB (*Cooperativa Braccianto e Muratori di Carpi*), Alstom Ferroviaria spa, Alstom Transport a Pavimental spa, které nabídly zhotovení trati za částku 320,52 mil. €. Ještě v listopadu 2022 byly zahájeny nezbytné geologické a archeologické průzkumy, ale také rekultivační práce související s pátráním a odstraňováním nevybuchlé munice z období druhé světové války – Boloňa totiž byla dějištěm jedné z posledních velkých bitev na italské frontě, když po dobu takřka 14 dnů odolávala útokům spojeneckých armád, než ji 21. 4. 1945 osvobodily definitivně oddíly polské armády. Slavnostní zahájení výstavby samotné tratě se odehrálo až po dokončení těchto přípravných prací dne 26. dubna 2023.

Paralelně běžely i práce na přípravě druhé (zelené) tramvajové linky, která by měla část infrastruktury s červenou linkou sdílet. Projekt byl schválen v lednu 2021, načež opět putovala žádost na římský Kvirinál o spolufinancování, které bylo i tentokrát odsouhlaseno (3. 11. 2021), čímž příslib financí narostl o dalších 222,142 mil. €. Soutěž na stavbu tratě o délce 6,9 km získalo v prosinci 2023 stejné konsorcium jako na vyhotovení první linky a stavební činnosti byly zahájeny na jaře letošního roku. Cenovka za vybudování této tratě činí zhruba 173 mil. €. Červená i zelená linka by měly být dokončeny do června 2026.

Vizualizace tramvajové tratě v Boloni. (zdroj: město Boloňa)

Finance poskytnuté ze státní pokladnice byly určeny nejen na samotnou stavbu tratí, ale i nákup vozidel. Ty se město rozhodlo nakupovat samostatně, přičemž soutěž vypsalo dne 20. 3. 2024. Celkem může město pořídit až 60 tramvají v hodnotě 260 mil. € (6,6 mld. Kč), což by mělo pokrývat potřeby všech čtyř plánovaných tratí. Jde tedy o smlouvu rámcovou, z níž hodlá Boloňa čerpat dle potřeby podle skutečného vývoje výstavby. Pro první etapu (červená + zelená linka) se očekává nákup 33 vozidel. Součástí ceny je i prodloužená záruka na dobu 4 let a údržba po stejně dlouhou dobu.

Všechny tramvají mají být obousměrné o délce 33–35 m, se šířkou vozové skříně jen 2,40 m a s obsaditelností alespoň 205 cestujících (z toho min. 20 % sedících). Vzhledem k úsekům bez trolejového vedení budou tramvaje vybaveny i trakčními bateriemi. Termín pro podávání nabídek uplyne 18. 6. 2024. První tramvaj by měla být dodána do 20 měsíců od podpisu smlouvy, druhá do 24 měsíců a další mají následovat vždy po jednom kuse v dvouměsíčních odstupech.

Url: Boloňa vypsala soutěž na až 60 tramvají